

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ОБОЛОНЧИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF OBOLONCHUK AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 19532/23 та 2 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

04 липня 2024 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Оболончик та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Карло Ранцоні (*Carlo Ranzoni*), Голова,

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mits*),

Марія Елосегі (*María Elósegui*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 13 червня 2024 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

4. Заявники скаржилися на неналежні умови тримання їх під вартою та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту. У заяві № 33688/23 заявник також висунув інші скарги за положеннями Конвенції.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

5. Беручи до уваги схожість предмета заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТЕЙ 3 ТА 13 КОНВЕНЦІЇ

6. Заявники скаржилися, головним чином, на неналежні умови тримання їх під вартою та відсутність у них ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим. Вони посилалися на статті 3 та 13 Конвенції.

7. Суд зазначає, що заявники трималися під вартою у неналежних умовах. Деталі щодо тримання заявників під вартою наведені у таблиці в додатку. Суд посилається на встановлені у його практиці принципи

щодо неналежних умов тримання під вартою (див., наприклад, рішення у справі «Муршич проти Хорватії» [ВП] (*Muršić v. Croatia*) [GC], заява № 7334/13, пункти 96 – 101, ЄСПЛ 2016). Суд нагадує, зокрема, що під час встановлення того, чи є умови тримання такими, «що принижують гідність» у розумінні статті 3 Конвенції, серйозний брак простору у в'язничних камерах вважається дуже впливовим чинником та може становити порушення як сам собою, так і в сукупності з іншими недоліками (див. згадане рішення у справі «Муршич проти Хорватії» (*Muršić v. Croatia*), пункти 122 – 141 та рішення у справі «Ананьєв та інші проти Росії» (*Ananyev and Others v. Russia*), заяви № 42525/07 та № 60800/08, пункти 149 – 159, від 10 січня 2012 року).

8. У керівних справах «Мельник проти України» (*Melnik v. Ukraine*), заява № 72286/01, від 28 березня 2006 року) та «Сукачов проти України» (*Sukachov v. Ukraine*), заява № 14057/17, від 30 січня 2020 року) Суд уже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

9. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі умови тримання заявників під вартою були неналежними.

10. Суд також зазначає, що заявники не мали у своєму розпорядженні ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цими скаргами.

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення статей 3 і 13 Конвенції.

III. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ ЗА УСТАЛЕНОЮ ПРАКТИКОЮ

12. У заяві № 33688/23 заявник подав інші скарги за статтею 5 Конвенції з огляду на відповідну усталену практику Суду (див. таблицю в додатку). Ці скарги не є явно необґрунтованими у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції та не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони мають бути визнані прийнятними. Розглянувши всі наявні у нього матеріали, Суд доходить висновку, що вони також свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішеннях у справах, наведених в таблиці у додатку.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

13. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Сукачов проти України»

(*Sukachov v. Ukraine*), пункти 165 та 167) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення статей 3 і 13 Конвенції у зв'язку з неналежними умовами тримання під вартою та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту;
4. *Постановляє*, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку);
5. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 04 липня 2024 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Карло Ранцоні
(*Carlo Ranzoni*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ОБОЛОНЧИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за статтями 3 і 13 Конвенції
(неналежні умови тримання під вартою та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходже ння	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язнено го	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в свро) ²
1.	19532/23 11.05.2023	Павло Георгійович ОБОЛОНЧИК 1981	Кульбач Сергій Олександрович м. Лімож	Київський слідчий ізолятор з 10.11.2022 до 30.01.2023 2 місяці та 21 день	2,5-4,1 м ²	переповненість, цвіль або бруд у камері, відсутність свіжого повітря, погана якість питної води, відсутність або погана якість постільної білизни, пасивне паління, відсутність або недостатня кількість прогулянок на свіжому повітрі, відсутність туалетних засобів		1 100	-
2.	21523/23 23.05.2023	Іван Юрійович ЧОРНИЙ 1992	Соседко Максим Олександрович м. Київ	Дніпровська установа виконання покарань № 4 з 02.10.2020 до 11.04.2023 2 роки, 6 місяців та 10 днів	2,8-3,5 м ²	переповненість, відсутність свіжого повітря, пасивне паління, цвіль або бруд у камері, відсутність приватності під час користування туалетом, відсутність або обмежений доступ до гарячої води, відсутність туалетних засобів, відсутність або погана якість постільної білизни, низька якість продуктів харчування, відсутність або недостатня кількість продуктів харчування, відсутність або обмежений доступ до душу, камера заражена паразитами/гризунами, відсутність або неналежний стан меблів, відсутність або недостатнє електричне освітлення, відсутність або недостатнє природне освітлення		5 900	-

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ОБОЛОНЧИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Установа Дата початку та закінчення строку Тривалість	Площа (кв. м.) на кожного ув'язнено го	Конкретні скарги	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в свро) ²
3.	33688/23 12.08.2023	Володимир Вікторович КУДРЄВ 1990	Павлишин Юрій Миколайович м. Одеса	Одеський слідчий ізолятор з 17.06.2023 до 11.07.2023 25 днів	2,1-2,3 м ²	переповненість, неналежна температура, камера заражена паразитами/гризунами, відсутність свіжого повітря, цвіль або бруд у камері, відсутність або погана якість постільної білизни, відсутність або обмежений доступ до душу, постійно увімкнене електричне освітлення, відсутність або неналежна якість гігієнічних засобів, відсутність або недостатнє природне освітлення, відсутність туалетних засобів, низька якість продуктів харчування, відсутність приватності під час користування туалетом, відсутність або недостатня кількість продуктів харчування, пасивне паління, відсутність або обмежений доступ до гарячої води, відсутність або недостатня кількість прогулянок на свіжому повітрі	п. 1 ст. 5 Конвенції – незаконне позбавлення свободи, у тому числі незадокументоване затримання та тримання під вартою за відсутності судового рішення та інших законних підстав – затримка у звільненні заявника після внесення застави з 10.07.2023 до 11.07.2023 (див. рішення у справі «Руслан Яковенко проти України» (<i>Ruslan Yakovenkov. Ukraine</i>), заява № 5425/11, пункти 68 – 70, від 04 червня 2015 року)	2 340	250